

بررسی علل مسمومیت و ویژگی‌های دموگرافیکی بیماران بستری در بخش مسمومیت بیمارستان امام خمینی (ره) شهر اردبیل در سال ۱۳۸۴-۸۶

نویسندگان: نسرين صمدی، نسرين مهرنوش
دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران پزشکی

زمینه و هدف

مسمومیت‌ها از علل مهم مراجعه و بستری شدن بیماران در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل می‌باشد. بدیهی است تعیین علل مسمومیت‌ها و ویژگی‌های دموگرافیکی مراجعه‌کنندگان به این مرکز می‌تواند در پیشگیری و کنترل این قبیل مشکلات مؤثر باشد. بنابراین با توجه به اهمیت موضوع این مطالعه با هدف بررسی ویژگی‌های دموگرافیکی مراجعه‌کنندگان و علل مسمومیت در آن‌ها در شهر اردبیل انجام شد.

روش بررسی

این مطالعه یک مطالعه توصیفی-مقطعی بود که بر روی کلیه پرونده‌های مسمومیت موجود در بیمارستان امام خمینی (ره) (۱۶۸۶ مورد) در سال‌های ۸۶-۱۳۸۴ انجام گرفت. اطلاعات مورد استفاده از پرونده‌ها شامل: جنس، سن، تأهل، علل مسمومیت و موارد فوت شده بود که با استفاده از نرم‌افزار SPSS v.15 تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها

نتایج مطالعه نشان داد که میانگین سنی مراجعه‌کنندگان (۲۶/۹۰) بود. (۵۵/۶۴٪) مذکر و (۵۶/۰۵٪) مجرد بودند. (۷۱/۵۳٪) مسمومیت‌ها عمدی و به قصد خودکشی بوده و (۳/۲۶٪) منجر به فوت گردیده است. (۲۸/۴۷٪) مسمومیت‌ها غیرعمدی و به علت مصرف نادرست دارو یا ماده شیمیایی بوده است و از میان علل مسمومیت‌ها، علل دارویی بیشترین علت مسمومیت را به خود اختصاص داده بود. همچنین تعداد مراجعین در شش ماه دوم سال (۸۷۲ مورد) نسبتاً بیشتر از شش ماه اول سال بود.

نتیجه‌گیری

با توجه به این‌که بیشترین میزان مسمومیت‌ها در سنین ۲۰-۱۸ سالگی (دوران جوانی) می‌باشد و افراد در این سنین بیشتر تحت تأثیر عواطف و احساسات اقدام به این اعمال می‌کنند؛ لذا ضروریست حمایت‌های عاطفی، خانوادگی، اجتماعی بیشتری اعمال شود.

واژگان کلیدی

ویژگی‌های دموگرافیکی، مسمومیت، مسمومیت دارویی

آنالیز ارگونومیک مشاغل با ماهیت برداشت و حمل دستی بار و تعیین گروه‌های شغلی در معرض خطر در یک شرکت طراحی قطعات خودرو

نویسندگان: محمدمهدی حیدری، مریم رضوانی‌فر، بهروز امینی‌پناه، محمد امیر عباسیان فرد
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

زمینه و هدف

اختلال اسکلتی عضلانی ناشی از کار از مهم‌ترین علل ناتوانی در صنعت محسوب می‌شود و هر ساله یک سوم عوارض شغلی را به خود اختصاص می‌دهند. اشتغال در برخی مشاغل که دربردارنده وضعیت‌های نامطلوب بدن، حرکات تکراری و مواجهه با عوامل خطر مختلف تأثیرگذار بر سیستم اسکلتی عضلانی است، باعث ابتلای افراد به بیماری‌ها و عوارض اسکلتی عضلانی از جمله درد در قسمت‌های مختلف بدن می‌شود. هدف از انجام این مطالعه آنالیز ارگونومیک مشاغل با ماهیت برداشت و حمل دستی بار و تعیین گروه‌های شغلی در معرض خطر در یک شرکت طراحی قطعات خودرو می‌باشد.

روش بررسی

این مطالعه به روش توصیفی مقطعی بر روی ۱۲۴ نفر از کارکنان دارای مشاغل با ماهیت برداشت و حمل دستی بار یک شرکت طراحی قطعات خودرو صورت گرفت. ۱۷ نفر از کارکنان به علت عدم حمل بار به طور ثابت در طی شیفت کاری، از مطالعه خارج شدند. ابتدا ۵ گروه شغلی تعیین گردید و از آن‌ها آنتروپومتری به عمل آمد. سپس اطلاعات جمع‌آوری شده تحت آنالیز ارگونومیک به وسیله نرم‌افزار Ergo-Easer قرار گرفت. همچنین پرسشنامه نوردیک جهت شناسایی مشکلات اسکلتی عضلانی از جمله کمردرد استفاده گردید. در انتها نتایج حاصله توسط آمار توصیفی، آزمون‌های مربوطه و نرم‌افزار SPSS v.11.5 آنالیز شد.

یافته‌ها

۹۹/۰۶٪ گروه‌های شغلی بررسی شده مرد بودند. در بین این گروه‌ها مشاغل «آتش نشان» و «خدمات» به ترتیب کمترین و بیشترین تعداد کارکنان را داشتند. کمترین و بیشترین مقدار میانگین وزن بار حمل شده به ترتیب در گروه شغلی «تأسیسات» ($9/26 \text{ kg} \pm 6/24$) و «تست موتور و تعمیرات» ($18/5 \text{ kg} \pm 3/99$) بود. طبق یافته‌های حاصل از پرسشنامه نوردیک ۶۱/۶۸٪ جامعه مورد مطالعه هیچ شکایتی نداشتند. بیشترین شکایت در کل جامعه مورد مطالعه مربوط به کمردرد (۲۱/۵۰٪) بود. طبق نتایج آنالیز نرم‌افزار Ergo-Easer ۳۳/۶۴٪ جامعه مورد مطالعه در محدوده ایمن از آسیب‌های اسکلتی عضلانی، ۴۰/۱۹٪ افراد در مرز ایمن و خطر و ۲۶/۱۷٪ افراد در محدوده خطر هستند. گروه شغلی «خدمات» (۶۳/۷۹٪) بیشترین افراد محدوده مرز ایمن و خطر را تشکیل می‌دادند.

نتیجه‌گیری

اختلالات اسکلتی عضلانی ناشی از کار، مشکل مرتبط با بهداشت و سلامت در سرتاسر دنیا و از علل عمده ناتوانی است. بررسی‌های فراوان نشان داده که عوامل خطر اصلی از قبیل حمل دستی بار، کارهای مکرر، کار ساکن و شرایط نامطلوب محیط کار باید برطرف شوند یا به حداقل برسند. در این مطالعه ارتباط معناداری بین میزان وزن بار حمل شده و بروز کمردرد دیده شد. بسیاری از افراد در مرز بین محدوده ایمن و خطر قرار دارند و نیازمند اقدامات اصلاحی در نحوه انجام کار می‌باشند. همچنین ابتلا به کمردرد به علت وضعیت کاری ناصحیح و فشار غیرمتعارف به مفاصل و عضلات ناحیه کمر بوده است.

واژگان کلیدی

اختلالات اسکلتی عضلانی، پرسشنامه نوردیک، ارگونومی